

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY W KATOWICACH

**REGIONALNY PLAN DZIAŁAŃ NA RZECZ
ZATRUDNIENIA NA ROK 2011**

KATOWICE, MARZEC 2011 ROK

SPIS TREŚCI:

STRONA

I.	WSTĘP	3
II.	ZAŁOŻENIA REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA ROK 2011	4
	- WNIOSKI WYPŁYWAJĄCE ZE SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA ZA ROK 2010	
	- PRIORYTETY / DZIAŁANIA	
	- WSKAŹNIKI WYZNACZONYCH CELÓW	
III.	PARTNERZY	8
IV.	DIAGNOZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY	9
V.	KOORDYNOWANIE, MONITOROWANIE I OCENA REALIZOWANYCH ZADAŃ	23
VI.	PLANOWANE REZULTATY – FINANSOWANIE PROGRAMÓW	24
VII.	KARTY ZADAŃ DO REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA NA ROK 2011	31

I. WSTĘP

Zgodnie z treścią art. 3 ust. 4 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (t.j. Dz.U. z 2008 Nr 69, poz. 415 z późn. zm.) samorząd województwa przygotowuje corocznie regionalny plan działań na rzecz zatrudnienia, określający priorytetowe grupy bezrobotnych i innych osób wymagających wsparcia.

Zadanie to przyporządkowane zostało Wojewódzkiemu Urzędowi Pracy. Bowiem w myśl przepisu § 5 pkt 1 Statutu Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach (uchwała Nr III/25/19/2008 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 19 czerwca 2008 roku) do zadań WUP należy w szczególności: *„określenie i koordynowanie regionalnej polityki rynku pracy i rozwoju zasobów ludzkich w odniesieniu do krajowej polityki rynku pracy poprzez przygotowanie i realizację regionalnego planu działań na rzecz zatrudnienia”*. Zgodnie z tym zapisem, Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011, wzorem lat ubiegłych, został opracowany przez WUP.

Dokument ten opiera się na założeniach ujętych w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011 wraz z Anekssem pn. „Inicjatywy wspierające zatrudnienie w okresie spowolnienia gospodarki”.

Wzięto również po uwagę analizę aktualnej sytuacji na lokalnych i wojewódzkim rynku pracy, priorytetów, celów strategicznych i kierunków działań zawartych m.in. w:

- Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego na lata 2000-2020,
 - Strategii Polityki Społecznej Województwa Śląskiego na lata 2006-2020
 - Regionalnym Programie Operacyjnym Województwa Śląskiego na lata 2007-2013 (dokument uaktualniony, marzec 2011 rok)
- oraz Programie współdziałania Województwa Śląskiego z organizacjami pozarządowymi na lata 2007-2015 (Katowice 2006).

Na podstawie tychże materiałów opracowano cele, priorytety i działania Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011.

II. Założenia Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 (cele, priorytety, działania, wskaźniki)

WNIOSKI WYPŁYWAJĄCE ZE SPRAWOZDANIA Z REALIZACJI REGIONALNEGO PLANU DZIAŁAŃ NA RZECZ ZATRUDNIENIA ZA ROK 2010.

W Sprawozdaniu z Realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2010 sformułowano wnioski i rekomendacje do przygotowywanego RPDZ na rok 2011.

W związku ze znaczącym obniżeniem środków Funduszu Pracy na programy aktywizacji osób bezrobotnych w roku 2011 (o 2/3 w porównaniu do roku 2010), jest mało prawdopodobne, aby w tym roku zaistniały warunki wparcia finansowego środkami Funduszu Pracy adresowanego do większej liczby osób bezrobotnych, niż miało to miejsce w roku 2010r. Szczególnie trudny może okazać się koniec roku 2011.

Dlatego w 2011 roku należy dołożyć starań na rzecz efektywnego wykorzystania pozyskanych środków finansowych, z zachowaniem następujących kierunków działań:

- **dążenie do wzrostu zatrudnienia**, w tym w szczególności pracowników starszych, młodzieży oraz osób niepełnosprawnych;
- **usprawnienie funkcjonowania rynku pracy** w tym: rozwijanie współpracy pomiędzy publicznymi służbami zatrudnienia a szerokim wachlarzem podmiotów rynku pracy od prywatnych agencji zatrudnienia i pracodawców do NGO tworzenia warunków dla mobilności zawodowej i przestrzennej pracowników i poszukujących pracy, dążenie do wzrostu zatrudnienia poza rolnictwem i w innowacyjnych gałęziach gospodarki;
- **dalsze doskonalenie aktywnej polityki rynku pracy** poprzez zapewnienie dostępności do podstawowych usług rynku pracy i zwiększenie trafności jej adresowania;
- **systematyczne i ciągle podnoszenie efektywności** aktywnych polityk rynku pracy.

W związku z ograniczonymi środkami z Funduszu Pracy na realizację programów na rzecz osób bezrobotnych, postuluje się, aby samorządy powiatowe:

- starały się o dodatkowe środki finansowe z rezerwy Ministra w drodze opracowywania programów specjalnych adresowanych do konkretnych, ściśle określonych beneficjentów, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami;
- tworzyły projekty skutkujące wysoką efektywnością zatrudnieniową. Takie wnioski winne być w pierwszej kolejności rekomendowane przez Marszałka Województwa celem dofinansowania z 10% rezerwy Ministra.
- dołożyły starań i skierowały swój wysiłek na rzecz pozyskiwania środków z Europejskiego Funduszu Społecznego nie tylko w ramach projektów systemowych, ale również innych możliwych do aplikowania w oparciu o założenia Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Równocześnie należy w 2011 roku :

- wspierać działania podmiotów rynku pracy na rzecz tworzenia projektów i ich finansowania w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego. Województwo śląskie dysponuje szerokimi możliwościami wsparcia różnorodnych inicjatyw, wpływających w sposób bezpośredni i pośredni na rynek pracy regionu. Stworzone są realne możliwości do aplikowania o środki zarówno w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jak i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego;
- dołożyć starań na rzecz dalszej aktywizacji osób po 50 roku życia;
- podjąć i kontynuować intensywne działania, aby nie dopuścić do wzrostu bezrobocia wśród osób młodych. Młodzież jest niezmiennie tą grupą, dla której działania aktywizacyjne są najbardziej skuteczne. Korzystnie ocenić należy fakt, iż badania sondażowe jednoznacznie potwierdzają, że w przypadku różnych form zatrudnienia subsydiowanego, pracodawcy każdorazowo są zainteresowani młodymi kandydatami do pracy;
- różnicować terytorialnie skalę i formy aktywizacji w związku z nadal utrzymującymi się tendencjami i dysproporcjami natężenia bezrobocia w układzie przestrzennym.
- w dalszym ciągu inwestować w kapitał ludzki poprzez rozwój różnych form kształcenia ustawicznego dorosłych;
- dążyć należy do utrzymania istniejących miejsc pracy, ze wskazaniem na miejsca pracy w innowacyjnych gałęziach gospodarki;
- niezmiennie prowadzić aktywizację społeczno-zawodową osób będących w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- wspierać rozpoczynanie działalności na własny rachunek;
- kontynuować działania na rzecz dalszego podnoszenia jakości instytucjonalnej obsługi rynku pracy oraz rozwijania partnerstwa transgranicznego;
- w dalszym ciągu doskonalić usługi publicznych służb zatrudnienia, podnosić kompetencje pracowników oraz dostosowywać poziom wsparcia do wymogów europejskich.

W związku z powyższym w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 proponuje się uwzględnić zapisy uwzględniające wymienione kierunki działań.

Kontynuując cele i zamierzenia ujęte w Krajowym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na lata 2009-2011 proponuje się następujące założenia stanowiące kontynuację wytycznych określonych w RPDZ na rok 2009 i 2010.

Podstawowe cele RPDZ na rok 2011:

- utrzymanie zatrudnienia i podniesienie jego jakości,
- ograniczanie skutków bezrobocia,
- ograniczanie skutków spowolnienia gospodarczego w regionie,
- poprawa jakości kapitału ludzkiego z uwzględnieniem potrzeb rynku pracy.

PRIORYTETY:

- Priorytet 1. Wzrost aktywności zawodowej
- Priorytet 2. Sprawny rynek pracy
- Priorytet 3. Rozwój aktywnej polityki rynku pracy

DZIAŁANIA

Priorytet 1 – Wzrost aktywności zawodowej

- a. Upowszechnianie i rozwój kształcenia ustawicznego;
- b. Aktywizacja osób w wieku 50+;
- c. Doskonalenie rozwiązań pozwalających na godzenie obowiązków rodzinnych z pracą;
- d. Pomoc osobom rozpoczynającym karierę zawodową, w tym upowszechnianie działań przyczyniających się do szybkiego i płynnego przechodzenia od nauki do pracy;
- e. Aktywizacja zawodowa osób zamieszkujących obszary peryferyjne – poprawa ich mobilności zawodowej;
- f. Integracja zawodowa i społeczna osób zagrożonych wykluczeniem społecznym;
- g. Podejmowanie inicjatyw wspierających zatrudnienie.

Priorytet 2 – Sprawny rynek pracy

- a. Promocja alternatywnych i elastycznych form zatrudnienia oraz metod organizacji pracy, w tym upowszechnianie informacji z tego zakresu;
- b. Tworzenie nowoczesnego systemu zabezpieczenia społecznego na rynku pracy;
- c. Ulepszanie aktywnej polityki rynku pracy poprzez kojarzenie jej z instrumentami wsparcia finansowego;
- d. Rozwój dialogu społecznego na rynku pracy – rozwój współpracy pomiędzy publicznymi służbami zatrudnienia a prywatnymi agencjami zatrudnienia, pracodawcami oraz instytucjami, partnerami społecznymi i organizacjami pozarządowymi;
- e. Wspieranie działań restrukturyzacyjnych poprzez inicjowanie przedsięwzięć na rzecz rozwoju gospodarki innowacyjnej oraz wzrostu zatrudnienia w nowoczesnych sektorach gospodarki w regionie;
- f. Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw oraz elastyczności rynku pracy;
- g. Ograniczanie skutków redukcji zatrudnienia;
- h. Zachęcanie przedsiębiorców do kreowania nowych miejsc pracy.

Priorytet 3 – Rozwój aktywnej polityki rynku pracy

- a. Doskonalenie usług pośrednictwa pracy, poradnictwa zawodowego oraz pomocy w aktywnym poszukiwaniu pracy świadczonych przez publiczne służby zatrudnienia;
- b. Doskonalenie standardów i warunków realizacji podstawowych usług rynku pracy oraz monitorowanie stosowania standardów i warunków ich realizacji przez publiczne służby zatrudnienia;
- c. Intensyfikacja działań podejmowanych wobec osób w szczególnej sytuacji na rynku pracy;
- d. Profesjonalizacja działań publicznych służb zatrudnienia;
- e. Wprowadzenie i zastosowanie monitoringu skuteczności aktywnej polityki rynku pracy.

Wskaźniki wyznaczonych celów:

1. Podniesienie wskaźnika zatrudnienia w regionie.
2. Utrzymanie na poziomie roku 2010 liczby bezrobotnych w województwie i poszczególnych powiatach (lub jej obniżenie).
3. Utrzymanie lub zmniejszenie wielkości stóp bezrobocia w województwie i poszczególnych powiatach na poziomie wielkości z roku 2010,
4. Zmniejszenie liczby długotrwale bezrobotnych w liczbie bezrobotnych ogółem.
5. Utrzymanie liczby osób bezrobotnych zamieszkujących na terenach wiejskich w aktywnych formach przeciwdziałaniu bezrobociu
6. Zwiększenie liczby kobiet w programach aktywizujących.
7. Zwiększenie liczby osób powyżej 45 roku życia w programach aktywizujących.
8. Utrzymanie liczby samozatrudnionych w wyniku otrzymania dotacji z Funduszu Pracy.
9. Utrzymanie na poziomie roku 2010 zatrudnienia wśród niepełnosprawnych.
10. Nie przekroczenie liczby bezrobotnych do 25 roku życia wśród ogółu bezrobotnych .
11. Utrzymanie liczby ofert pracy.

Uwaga: Punktem odniesienia do wyżej wymienionych wskaźników są wielkości uzyskane w 2010 roku.

III. PARTNERZY

Wzorem lat ubiegłych do opracowania dokumentu zaproszeni zostali następujący partnerzy:

1. Urząd Marszałkowski:

- Wydział Gospodarki,
- Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego,
- Wydział Rozwoju Regionalnego,
- Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Województwa Śląskiego,
- Śląskie Centrum Przedsiębiorczości w Chorzowie.

2. Urząd Wojewódzki:

- Wydział Spraw Obywatelskich i Cudzoziemców,
- Kuratorium Oświaty w Katowicach.

3. Śląska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy w Katowicach

4. Podmioty gospodarcze, izby:

- Górnośląska Agencja Rozwoju Regionalnego S.A. w Katowicach,
- Górnośląska Agencja Przekształceń Przedsiębiorstw S.A. w Katowicach,
- Izba Rzemieślnicza oraz Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Katowicach,
- Regionalna Izba Gospodarcza w Katowicach,
- Regionalna Izba Handlu i Przemysłu w Bielsku-Białej,
- Regionalna Izba Przemysłowo-Handlowa w Częstochowie.

5. Związki Zawodowe:

- Zarząd Regionu Śląsko-Dąbrowskiego NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” w Katowicach,
- Rada OPZZ Województwa Śląskiego w Katowicach.

6. NGO:

- Śląskie Forum Organizacji Pozarządowych KAFOS w Katowicach,
- Stowarzyszenie Wspierania Organizacji Pozarządowych MOST w Katowicach,
- Polskie Forum Edukacji Europejskiej w Katowicach.

7. Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa w Częstochowie

8. Powiatowe Urzędy Pracy Województwa Śląskiego

IV. DIAGNOZA SYTUACJI NA RYNKU PRACY

Demografia

W końcu września 2010 r. województwo śląskie liczyło 4637,7 tys. mieszkańców (12,14% ludności w kraju). W porównaniu ze stanem w końcu września 2009 r. liczba ludności obniżyła się o 5 540 (o 0,1%). Udział kobiet w ogólnej liczbie mieszkańców województwa pozostał na niezmiennym poziomie i wyniósł 51,8%, co oznacza że na 100 mężczyzn przypadało 107 kobiet¹.

Z roku na rok zasoby demograficzne regionu są coraz mniejsze, o czym świadczą dane zawarte w poniższej tabeli.

Ludność w województwie śląskim w latach 2000-2009. Stan na 31 grudnia

Lata	Ogółem	Mężczyźni	Kobiety
2000r.	4 765,7	2 309,2	2 456,5
2001r.	4 748,5	2 299,4	2 449,1
2002r.	4 731,5	2 289,8	2 441,7
2003r.	4 715,0	2 280,4	2 434,5
2004r.	4 700,8	2 272,1	2 428,7
2005r.	4 685,8	2 263,8	2 422,0
2006r.	4 669,1	2 253,9	2 415,3
2007r.	4 654,1	2 244,9	2 409,2
2008 r.	4 645,7	2 239,9	2 405,8
2009 r.	4 640,7	2 237,1	2 403,6

Źródło: Rocznik Statystyczny Województwa Śląskiego, Urząd Statystyczny Katowice, 2010

W okresie trzech kwartałów 2010 r. w województwie śląskim odnotowano dodatni przyrost naturalny ludności (+743), który w przeliczeniu na 1000 ludności wyniósł 0,2².

Wobec dodatniego salda przyrostu naturalnego, na zmniejszenie się liczby ludności województwa miało wpływ ujemne saldo migracji.

W okresie styczeń – wrzesień 2010 r. saldo migracji stałej wyniosło minus 3803 (rok wcześniej: minus 3606; dwa lata wcześniej: minus 5651). W miastach odnotowano ujemne saldo migracji (minus 7626), natomiast na obszarach wiejskich dodatnie (+ 3823). W okresie trzech kwartałów 2010 r. wyemigrowało za granicę 3112 osób (rok wcześniej 3391, dwa lata wcześniej 5239, trzy lata wcześniej 6236 osób), a z zagranicy powróciło 1761 osób (2167 rok wcześniej, dwa lata wcześniej 1787, trzy lata wcześniej 1484). Ujemne saldo migracji zewnętrznej odnotowano w większości powiatów województwa śląskiego m.in.: w powiecie tarnogórskim (– 213), w Rudzie Śląskiej (– 134), w Zabrze (– 124), w Bytomiu (– 120), w Katowicach (– 119) i w Piekarach Śląskich (– 101).

W końcu września 2010 roku w 71 miastach naszego województwa mieszkało 78,0% ogółu ludności województwa śląskiego (wskaźnik dla całej Polski wyniósł 60,9%). W skali roku wskaźnik urbanizacji województwa obniżył się o 0,1 pkt proc.

Niezmiennie Śląskie znajduje się na pierwszym miejscu listy województw o najwyższej gęstości zaludnienia. Liczba osób przypadających na 1 km² powierzchni wynosi 376 (średnia ogólnopolska 122 osób/km²).

¹ Źródło: Rynek pracy w województwie śląskim w 2009 r. Urząd Statystyczny w Katowicach, Katowice, grudzień 2010 r

² W okresie trzech kwartałów 2009 r. także notowano **dodatni przyrost naturalny ludności** (+1146), który w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniósł 0,3; w roku 2008 odpowiednio +179 i 0,1 na 1000 mieszkańców, zaś w okresie styczeń – wrzesień 2007 r. przyrost był jeszcze ujemny; minus 0,6. Źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

Z prognozy demograficznej GUS wynika, że w kolejnych latach będziemy mieć do czynienia z dalszym wyludnieniem się regionu. Utrzyma się ujemne saldo migracji zagranicznych na pobyt stały, jednak jego tempo w kolejnych latach będzie słabło.

Prognoza salda migracji zagranicznych na pobyt stały Polski i województwa śląskiego (w tys. osób)³

Wyszczególnienie	Lata				
	2010	2015	2020	2025	2030
Polska	- 21,7	- 11,1	- 10,0	- 10,0	- 10,0
Województwo śląskie	- 6,13	- 4,26	- 0,47	- 0,47	- 0,47

Prognoza długookresowa zakłada, że ogólna liczba ludności województwa śląskiego zmniejszy się w horyzoncie czasowym 2010-2030 o blisko 410 tys. osób, do poziomu 4,2 mln (w tym samym czasie w Polsce spadek ludności o prawie 1,3 mln, do poziomu 36,8 mln w 2030 r.).

W województwie śląskim będzie ubywać mieszkańców w miastach, a wzrastać na wsi, co spowoduje zmniejszanie się wskaźnika urbanizacji. Udział kobiet wśród ogółu mieszkańców utrzyma się na niezmiennym poziomie.

Wzrastać będzie udział ludności starszej, tj. w wieku poprodukcyjnym w ogólnej populacji (17,6% w 2010 roku – 28,2% w 2035 roku). Z prognozy GUS wynika, że do roku 2035 procentowy udział ludności w wieku produkcyjnym wśród ogółu mieszkańców województwa śląskiego spadnie z poziomu 65,3% do poziomu 57,1%⁴.

Prognoza ludności według ekonomicznych grup wieku (w procentach)

	Wiek	2010	2015	2020	2025	2030	2035
Polska	Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	0-17	18,7	18,2	18,4	18,2	17,0	15,7
	18-59/64	64,5	62,4	59,5	57,8	57,8	57,6
	60+/65+	16,8	19,4	22,1	24,0	25,2	26,7
Śląskie	Ogółem	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
	0-17	17,1	16,9	17,2	17,0	15,9	14,7
	18-59/64	65,3	62,7	59,4	57,4	57,3	57,1
	60+/65+	17,6	20,5	23,5	25,6	26,8	28,2

³ W prognozie GUS, zarówno dla migracji wewnętrznych jak i zagranicznych definitywnych (na pobyt stały), po 2020 r. - przyjęto stałe wartości strumieni migracyjnych.

⁴ Źródło: www.stat.gov.pl

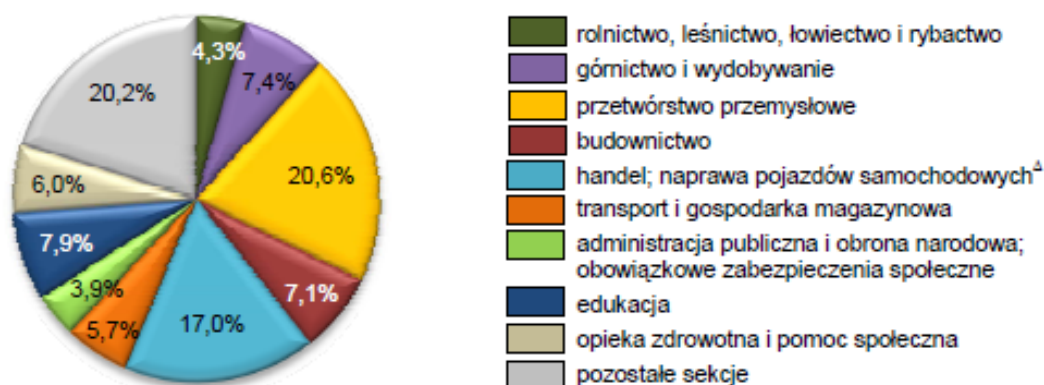
Pracujący

Według stanu na 31 grudnia 2009 roku w całym województwie śląskim pracowało 1592,7 tys. osób, co stanowiło 11,8% ogółu pracujących w kraju.⁵ – było to o 40,3 tys. mniej niż na koniec 2008 roku. W roku 2009 dynamika zmian liczby pracujących, w porównaniu do roku poprzedniego, była ujemna i wyniosła – 2,5% (w roku 2008 była ona dodatnia i wynosiła + 1,9%, a w roku 2007 nawet + 3,9%). Prawie 56% pracujących w 2009 roku w naszym województwie to mężczyźni (885,3 tys.).

W końcu grudnia 2008r. większość pracujących była zatrudniona w sektorze prywatnym (69,8%). Rok wcześniej analogiczny wskaźnik był nieco wyższy (70,2%).

Wśród pracujących w końcu 2009 r. w dalszym ciągu dominowali pracujący w przemyśle, którzy stanowili prawie 31% ogółu. Poza przemysłem stosunkowo wysoki odsetek pracujących wystąpił także w sekcji: handel; naprawa pojazdów samochodowych (17,0%), edukacja (prawie 8,0%) i budownictwo (ponad 7%).

Struktura pracujących^a w gospodarce narodowej według sekcji w 2009 r.

a Według faktycznego miejsca pracy.

Źródło: Rynek pracy w województwie śląskim w 2009 r. Urząd Statystyczny w Katowicach, Katowice, grudzień 2010 r.

W przemyśle w okresie styczeń – grudzień 2010 r. przeciętna liczba zatrudnionych osiągnęła wartość 437,8 tys., tj. niższą w porównaniu z rokiem 2009 o 1,3%. Wśród sekcji należących do przemysłu spadek przeciętnej liczby zatrudnionych zanotowano w wytwarzaniu i zaopatrywaniu w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 2,2%), w górnictwie i wydobywaniu (o 2,0%), a także w przetwórstwie przemysłowym (o 1,2%), natomiast wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych odnotowano w sekcji dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 2,9%).

Wśród działów przetwórstwa przemysłowego o znaczącym udziale w zatrudnieniu (o przeciętnej liczbie zatrudnionych powyżej 15,0 tys. osób) w skali roku odnotowano wzrost przeciętnego zatrudnienia w produkcji:

- pojazdów samochodowych, przyczep i naczep (o 9,3%),
- metali (o 3,9%),
- artykułów spożywczych (o 3,5%),
- wyrobów z metali (o 2,4%),

a także w dziale naprawa, konserwacja i instalowanie maszyn i urządzeń (o 3,5%).

⁵ Pracujący w całej gospodarce narodowej (łącznie z duchownymi pełniącymi obowiązki duszpasterskie oraz pracującymi w rolnictwie indywidualnym). Dane uzyskiwane są z bieżącej sprawozdawczości oraz szacunków spisowych. Publikowane są z dużym opóźnieniem, stąd najbardziej aktualne dotyczą końca 2009r. Źródło: Rynek pracy w województwie śląskim w 2009 r. Urząd Statystyczny w Katowicach, Katowice, grudzień 2010 r.

Poza przemysłem wzrost przeciętnej liczby zatrudnionych w 2010 r. odnotowano m.in. w sekcjach: pozostała działalność usługowa (o 10,7%), zakwaterowanie i gastronomia (o 9,8%), transport i gospodarka magazynowa (o 6,7%), administrowanie i działalność wspierająca (o 6,8%). Spadek przeciętnej liczby zatrudnionych wystąpił m.in. w: informacji i komunikacji (o 13,8%), działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej (o 5,3%), handlu, naprawie pojazdów samochodowych (o 4,1%).

W grudniu 2010 r. przeciętne zatrudnienie wyniosło 727,1 tys. osób i w porównaniu z grudniem 2009 r. utrzymało się na tym samym poziomie (*w kraju wzrosło o 2,4%*). W sektorze publicznym zanotowano spadek przeciętnej liczby zatrudnionych (o 7,3%), natomiast w sektorze prywatnym – wzrost (o 2,5%)⁶.

Bezrobocie rejestrowane

W ciągu roku odnotowano wzrost liczby zarejestrowanych oraz rosnące natężenie zjawiska. Cechą pozytywną jest poprawa struktury bezrobocia rejestrowanego, głównie malejąca liczba (i udział) długotrwale bezrobotnych. Na zadawalającym poziomie odbywała się aktywizacja bezrobotnych.

Według stanu na 31 grudnia 2010 r. w województwie śląskim zarejestrowanych było **181 198 bezrobotnych**. W odniesieniu do sytuacji z końca grudnia 2009 r. liczba zaewidencjonowanych **wzrosła o 12 773 osoby** (tj. o 7,6%). W tym samym czasie ogólnopolska dynamika przyrostu liczby zaewidencjonowanych była niższa, i wynosiła 3,3% (31.12.2009 r. – 1 893,1 tys. bezrobotnych, 31.12.2010 r. - 1 954,7 tys.).

Wysoka dynamika przyrostu liczby bezrobotnych w województwie śląskim wynikała z faktu, że kryzys na rynkach światowych i recesja w krajach UE w największym stopniu pogorszyła sytuację mieszkańców dużych miast. Jesteśmy województwem najbardziej zurbanizowanym, dlatego też w liczbach bezwzględnych wzrost bezrobocia był relatywnie wysoki. Podobne tendencje obserwowano w Wielkopolsce i na Mazowszu.

W ubiegłym roku najwyższy wzrost liczby zarejestrowanych obserwowano w I kwartale (+ 21 733 osoby); w miesiącach letnich (II i III kwartał) zanotowano redukcję liczby bezrobotnych (odpowiednio – 17 256 i – 1 268 osób). W IV kwartale zbiorowość zarejestrowanych znowu powiększyła się (+ 9 564 osoby).

Według stanu na 31.12.2010 r. najwyższą liczbę zarejestrowanych notowano w miastach o dużym potencjale ludności tj. w: Częstochowie (13,2 tys. osób), Sosnowcu (10,6 tys.) i Bytomiu (9,9 tys. osób), Zabrze (7,7 tys. osób) i Katowicach (7,7 tys. osób), oraz w powiatach częstochowskim i zawierciańskim (po 7,5 tys. osób). Najmniej osób zaewidencjonowanych było w powiatach: bieruńsko-łędzkim (1,3 tys.), rybnickim (1,9 tys. osób) oraz w Żorach (2,1 tys. osób).

Zauważalną tendencją bezrobocia jest jego sezonowość, miesiące wiosenno-letnie są okresami spadku liczby bezrobotnych, natomiast wyższy poziom tego zjawiska przypada na miesiące kończące i rozpoczynające rok kalendarzowy.

Dynamika wzrostu najwyższa była w powiatach mikołowskim (+ 19,1%) i kłobuckim (+ 17,3%) oraz w Świętochłowicach (+ 17,2%).

Największe przyrosty bezrobocia w liczbach bezwzględnych obserwowano w Częstochowie (+ 1,8 tys.) i Katowicach (+ 1,1 tys. osób).

W trzech miastach na prawach powiatu zaobserwowano spadek liczby zarejestrowanych bezrobotnych: w Siemianowicach (o 7,5%), Jaworznie (o 4,1%) i w Dąbrowie Górniczej (o 1,3%). Podobną prawidłowość zaobserwowano w powiatach: zawierciańskim (o 4,3%), wodzisławskim (o 1,8%) i myszkowskim (o 1,4%).

⁶ Źródło: Komunikat o sytuacji społeczno – gospodarczej województwa śląskiego, Urząd Statystyczny, Katowice, styczeń 2010 r.

Powiaty	Bezrobotni stan 31.12.		Wzrost/spadek (w osobach)	Dynamika 31.12.2009r. =100%
	2009	2010		
Mikołowski	2 220	2 643	423	119,1
Kłobucki	3 324	3 899	575	117,3
m. Świętochłowice	1 995	2 338	343	117,2
m. Częstochowa	11 383	13 220	1 837	116,1
m. Tychy	3 222	3 741	519	116,1
m. Katowice	6 618	7 681	1 063	116,1
m. Jastrzębie-Zdrój	3 312	3 826	514	115,5
Lubliniecki	2 897	3 346	449	115,5
m. Ruda Śląska	3 441	3 923	482	114,0
Raciborski	2 554	2 896	342	113,4
Cieszyński	5 987	6 782	795	113,3
Bieruńsko-lędziński	1 140	1 283	143	112,5
m. Rybnik	3 882	4 356	474	112,2
Rybnicki	1 738	1 943	205	111,8
m. Piekary Śląskie	2 422	2 695	273	111,3
Gliwicki	3 099	3 435	336	110,8
m. Żory	1 895	2 100	205	110,8
Częstochowski	6 782	7 514	732	110,8
Tarnogórski	4 872	5 335	463	109,5
Pszczynski	2 492	2 699	207	108,3
Żywiecki	6 750	7 278	528	107,8
Będziński	6 573	7 064	491	107,5
m. Zabrze	7 206	7 722	516	107,2
m. Mysłowice	2 489	2 659	170	106,8
m. Bytom	9 315	9 879	564	106,1
m. Bielsko-Biała	5 466	5 720	254	104,6
m. Gliwice	6 310	6 559	249	103,9
m. Sosnowiec	10 224	10 588	364	103,6
Bielski	4 678	4 799	121	102,6
m. Chorzów	4 627	4 676	49	101,1
m. Dąbrowa Górnicza	6 131	6 054	-77	98,7
Myszkowski	4 446	4 385	-61	98,6
Wodzisławski	4 969	4 878	-91	98,2
m. Jaworzno	3 377	3 240	-137	95,9
Zawierciański	7 799	7 460	-339	95,7
m. Siemianowice Śl.	2 790	2 582	-208	92,5

Sytuacja na podregionalnych rynkach pracy była także zróżnicowana. Najwyższą dynamikę wzrostu zanotowano w podregionie tyskim i częstochowskim. Należy przy tym pamiętać, że podregion tyski charakteryzował się najniższą liczbą bezrobotnych.

Na przestrzeni roku najmniejsza dynamika wzrostu stanu bezrobocia odnotowana została w podregionie sosnowieckim (+0,9%).

Województwo / podregiony	Bezrobotni stan 31.12.		Wzrost (w osobach)	Dynamika 31.12.2009r. =100%
	2009	2010		
Województwo śląskie razem	168 425	181 198	12 773	107,6
W tym:				
Podregion tyski	9 074	10 366	1 292	114,2
Podregion częstochowski	25 935	29 018	3 083	111,9
Podregion rybnicki	18 350	19 999	1 649	109,0
Podregion bytomski	19 506	21 255	1 749	109,0
Podregion katowicki	21 960	23 859	1 899	108,6
Podregion bielski	22 881	24 579	1 698	107,4
Podregion gliwicki	16 615	17 716	1 101	106,6
Podregion sosnowiecki	34 104	34 406	302	100,9

STOPA BEZROBOCIA.

Wraz ze wzrostem liczby zarejestrowanych rosło także natężenie zjawiska, mierzone wysokością stopy bezrobocia. **Wg stanu na 31 grudnia 2010 r. wysokość stopy bezrobocia na Śląsku wynosiła 9,9% (kraj 12,3%).** W ciągu roku wysokość stopy bezrobocia wzrosła w województwie o 0,7 pkt proc., w kraju o 0,4 pkt proc. (31.12.2009 r. województwo 9,2%, kraj 11,9%). Bez względu na rok sprawozdawczy stopa bezrobocia w województwie śląskim jest niższa od ogólnopolskiej. Utrzymuje się natomiast duże zróżnicowanie natężenia bezrobocia w naszym regionie. Najlepiej jest w Katowicach, gdzie w końcu grudnia 2010 r. wysokość stopy bezrobocia wynosiła 3,8% (grudzień 2009r. – 3,3%, grudzień 2008r. - 1,9%).

Na przeciwnym biegunie lokuje się powiat myszkowski, gdzie wysokość tego wskaźnika osiąga wartość 18,2% (grudzień 2009r. – 17,5%, grudzień 2008r. – 15,1%). Jak widać, powiat o najwyższej i najniższej stopie bezrobocia dzieliła w grudniu ub. roku różnica 14,4 pkt. proc.

W układzie podregionów w końcu grudnia 2010 r. najlepiej było w tyskim (6,0%) i katowickim (6,7%); potem kolejno w podregionie: rybnickim (9,2%) i gliwickim (9,2%), bielskim (9,3%), sosnowieckim (13,4%) i częstochowskim (13,6%). Najwyższą stopę zanotowano w podregionie bytomskim (14,0%).

W końcu grudnia 2010r. Śląskie lokowało się na trzecim miejscu wśród województw o najniższej stopie bezrobocia (analogicznie jak w roku 2009), tuż za województwami wielkopolskim (9,2%) i mazowieckim (9,4%).

KOBIETY.

W końcu 2010 r. kobiety stanowiły 54,2% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych.

W stosunku do stanu na koniec 2009 r., udział kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych zwiększył się o 0,8 pkt. proc., podczas gdy ilość kobiet wzrosła o 8,3 tys., natomiast liczba mężczyzn zwiększyła się o 4,5 tys. osób (kobiety: 98,2 tys. – 31.12.2010 r., 89,9 tys. – 31.12.2009 r., mężczyźni: 83,0 tys. – 31.12.2010 r., 78,5 tys. – 31.12.2009 r.).

Największy udział bezrobotnych kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych odnotowano w Jastrzębiu Zdroju (63,3%) i Żorach (63,2%). W dalszej kolejności, wśród powiatów o najwyższym udziale kobiet w ogólnej liczbie bezrobotnych, sytuują się Rybnik (61,7%), Mysłowice oraz powiat rybnicki i wodzisławski (60,4%). Z kolei najniższy udział kobiet w ogólnej liczbie zarejestrowanych posiadają powiaty podregionu częstochowskiego: powiat częstochowski (46,4%), powiat kłobucki (46,8%), Częstochowa (48,1%) oraz powiat myszkowski (49,9%).

STRUKTURA BEZROBOCIA.

Zdecydowana większość wśród zarejestrowanych bezrobotnych to osoby poprzednio pracujące (według stanu na 31.12.2010 r. – 145,4 tys., tj. 80,2% ogólnej liczby

bezrobotnych). Pozostali bezrobotni (35,8 tys., tj. 19,8% ogółu) to zatem osoby nie posiadające stażu pracy. W stosunku do stanu na koniec roku 2009, liczba bezrobotnych posiadających doświadczenie zawodowe wzrosła o 11,2 tys. osób, wzrósł również ich udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych o 0,5 pkt. proc. (31.12.2009 r. – 79,7% ogółu). Podobnie jak przed rokiem, bezrobotni, którzy legitymowali się stażem pracy, najczęściej pracowali w sekcjach PKD: przetwórstwo przemysłowe, handel i naprawy, pozostała działalność usługowa, komunalna, społeczna i indywidualna; budownictwo.

OSOBY BEZROBOTNE ZWOLNIONE Z PRZYCZYŃ ZAKŁADU PRACY.

Na koniec 2010 r. liczba bezrobotnych zwolnionych z przyczyn zakładu pracy liczyła 6,5 tys. osób, co stanowiło 4,5% ogółu bezrobotnych poprzednio pracujących. Udział kobiet w tej kategorii bezrobotnych wynosi 59,8%. W stosunku do stanu z końca roku poprzedniego, liczebność tej kategorii bezrobotnych **zmniejszyła się o 0,9 pkt.** proc (7,2 tys. osób, 5,4% ogółu – 31.12.2009 r.). Najtrudniejsza sytuacja pod tym względem, podobnie jak przed rokiem, miała miejsce w powiecie myszkowskim, gdzie aż 17,5% bezrobotnych poprzednio pracujących, zostało zwolnionych z przyczyn zakładu pracy.

BEZROBOTNI: MIASTO. WIEŚ.

Bezrobotni zarejestrowani na terenie województwa śląskiego pochodzą głównie z miast (78,8% ogółu zarejestrowanych). **Na terenach wiejskich zamieszkuje zaledwie 21,2% ogólnej liczby bezrobotnych.** Należy jednak zauważyć, iż udział bezrobotnych mieszkających w miastach zmniejszył się w stosunku do roku poprzedniego, w którym wynosił on 79,2%. Oznacza to tym samym, iż udział bezrobotnych mieszkających na wsi zwiększył się nieznacznie w porównaniu do końca 2009 r., kiedy to wynosił on 20,8% ogółu zarejestrowanych. Liczba bezrobotnych zamieszkujących tereny wiejskie zwiększyła się o 3,3 tys. osób (38,3 tys. osób – 31.12.2010 r., 35,0 tys. – 31.12.2009 r.). Problem bezrobocia na wsi w szczególny sposób dotyka region bielski, gdzie aż 52,0% bezrobotnych stanowią osoby mieszkające na wsi. Ponadto ich liczba wzrosła w porównaniu do końca roku ubiegłego o 0,9 tys. osób (12,8 tys. – 31.12.2010 r., 11,7 tys. – 31.12.2009 r.). Drugi pod względem ilości bezrobotnych zamieszkałych na wsi jest region częstochowski, w którym zarejestrowanych w tej kategorii osób było na koniec 2010 r. 11,1 tys., co stanowi 38,4% ogółu bezrobotnych. Z kolei podregionem, w którym bezrobocie agrarne występuje w stopniu najmniejszym jest podregion gliwicki, gdzie bezrobotni zamieszkali na wsi stanowią zaledwie 7,3% ogółu zarejestrowanych. Z uwagi na to, iż podregion katowicki skupia w swoim obrębie jedynie miasta na prawach powiatu, problem bezrobocia agrarnego na tym obszarze nie występuje.

BEZROBOTNI Z PRAWEM DO ZASIŁKU.

W końcu ubiegłego roku prawo do zasiłku przysługiwało zaledwie 15,3% bezrobotnych, tj. 27,8 tys. osób, co oznacza, iż liczba ta w stosunku do stanu na koniec roku 2009 zmniejszyła się aż o 3,5 tys. osób (18,5% ogółu zarejestrowanych). Biorąc pod uwagę prawo do pobierania zasiłku przez bezrobotnych, sytuacja jest dość zróżnicowana w zależności od powiatu. Biorąc pod uwagę podział terytorialny, największy udział bezrobotnych posiadających prawo do zasiłku w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych zarejestrowanych w danym powiecie, zamieszkuje w: powiecie myszkowskim (23,3%), Tychach (22,0%), bieruńsko-lędzińskim (20,6%) i bielskim (20,5%). Z kolei najmniej uprawnionych do pobierania zasiłku bezrobotnych zamieszkuje w: Jastrzębiu-Zdroju (9,1%), Bytomiu (10,5%), Piekarach Śląskich i Zabrze (10,7%). Według stanu na 31 grudnia 2010 roku, wysokość zasiłku podstawowego dla osób bezrobotnych w okresie pierwszych 3 miesięcy to 742,10 zł., natomiast w okresie kolejnych miesięcy posiadania prawa do zasiłku 593,70 zł. W okresie od stycznia do czerwca ubiegłego roku, wysokość zasiłku podstawowego dla osób bezrobotnych, przyznanego po 1 stycznia 2010 r., w okresie pierwszych 3 miesięcy wynosiła 717,00 zł., natomiast w okresie kolejnych miesięcy posiadania prawa do zasiłku 563,00 zł.

Ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy wymienia 11 kategorii bezrobotnych kwalifikujących się do osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Bezrobotni w szczególnej sytuacji na rynku pracy*	31.12.2009		31.12.2010	
	liczba	udział w ogółem (%)	liczba	udział w ogółem (%)
do 25 roku życia	35 195	20,9	35 895	19,8
długotrwale bezrobotni	57 714	34,3	72 162	39,8
powyżej 50 roku życia	37 589	22,3	41 526	22,9
bez kwalifikacji zawodowych	44 900	26,7	47 059	26,0
bez doświadczenia zawodowego	46 153	27,4	48 376	26,7
bez wykształcenia średniego	94 803	56,3	101 434	56,0
kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka	15 242	17,0**	17 020	17,3**
samotnie wychowujący co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia	13 861	8,2	15 897	8,8
osoby, które po odbyciu kary pozbawienia wolności, nie podjęły zatrudnienia	3 318	2,0	4 173	2,3
niepełnosprawni	10 386	6,2	11 064	6,1
po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego			206	0,1
Liczba bezrobotnych ogółem	168 425		181 198	

*dane liczbowe oraz odsetki nie sumują się, gdyż jeden bezrobotny może kwalifikować się do kilku kategorii równocześnie;

**wśród ogółu bezrobotnych kobiet.

BEZROBOTNI DO 25 ROKU ŻYCIA.

Jak wynika z danych zawartych w powyższej tabeli, **na koniec grudnia 2010 r. bez pracy pozostawało 35,9 tys. osób poniżej 25 roku życia.** W porównaniu do stanu na koniec roku 2009, odnotowaliśmy jedynie **niewielki wzrost bezrobocia w tej kategorii o 700 osób**, a więc wzrost o 2,0%. Oznacza to znaczącą zmianę w stosunku do roku 2009, w którym wzrost ten wynosił aż 59,0% w stosunku do stanu z końca roku 2008. Biorąc pod uwagę **udział młodzieży do 25 roku życia w ogólnej liczbie bezrobotnych, zmniejszył się on o 1,1 pkt. proc.** w porównaniu do stanu z roku poprzedzającego. Wśród bezrobotnych do 25 roku życia, wciąż dominują kobiety (56,6% ogółu, 20 302 osoby), w odniesieniu do których odnotowaliśmy niewielki wzrost udziału w ogólnej liczbie bezrobotnych w tej kategorii o 1,4 pkt. proc. Spadła natomiast nieznacznie liczba bezrobotnych mężczyzn do 25 roku życia z 15 813 osób w końcu 2009 r. do 15 593 osób (43,4% ogółu osób bezrobotnych do 25 r. ż.). Natężenie bezrobocia wśród młodzieży do 25 roku życia odznacza się dużym zróżnicowaniem w zależności od powiatu. W końcu 2010 roku, największy udział tej kategorii bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych odnotowano w powiatach: rybnickim (30,7%), wodzisławskim (29,2%), pszczyńskim (27,5%) oraz w mieście: Jastrzębie Zdrój (27,7%). Najniższy z kolei udział bezrobotnej młodzieży odnotowano w Częstochowie (11,7%), Bielsku-Białej (13,3%) i Sosnowcu (14,7%).

BEZROBOTNI POWYŻEJ 50 ROKU ŻYCIA.

Według stanu na koniec grudnia 2010 roku, zarejestrowanych było **41,5 tys. osób powyżej 50 roku życia, tj. 22,9% ogółu bezrobotnych.** W porównaniu z sytuacją na koniec 2009 r., **liczba bezrobotnych w tej kategorii wzrosła o 3,9 tys. osób.** Udział kobiet wśród bezrobotnych powyżej 50 roku życia wynosi 44,0%. Problem bezrobocia w tej grupie wiekowej w sposób szczególny widoczny jest w dużych ośrodkach przemysłowych. Największy udział osób powyżej 50 roku życia według stanu na koniec 2010 roku odnotowano w: Częstochowie (30,3%), Dąbrowie Górniczej (28,8%), Bielsku-Białej (28,4%) oraz Sosnowcu (27,7%). Z kolei najmniejszy udział tychże (spadek o 2,2 tys. osób) zanotowano w powiatach podregionu rybnickiego: Jastrzębie-Zdroju (13,5%), powiecie wodzisławskim (16,0%) i rybnickim (16,6%).

OSOBY DŁUGOTRWALE BEZROBOTNE.

Do grupy osób długotrwale bezrobotnych zaliczamy osoby, które pozostają w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresu odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy. **W ciągu roku odnotowano wzrost liczebności tej grupy aż o 14,4 tys. osób, co stanowi wzrost o 25,0%.** Wzrósł także udział osób długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych z 34,3% na koniec 2009 r. do 39,8% na koniec roku 2010. **W tej kategorii bezrobotnych wciąż dominują kobiety, których udział w ogólnej liczbie długotrwale bezrobotnych wynosił na koniec 2010 roku 57,5%. Oznacza to jednak spadek w ciągu roku o 3,4 pkt. proc.** (60,9% - 31.12.2009 r.). W odniesieniu do tej grupy bezrobotnych obserwujemy dość duże zróżnicowanie przestrzenne poziomu bezrobocia. Największy udział długotrwale bezrobotnych w ogólnej liczbie zarejestrowanych zanotowano w: Bytomiu (52,1%), Zawierciu (49,0%), Częstochowie (47,0%) i powiecie myszkowskim (46,6%). Z kolei najmniejszy udział długotrwale bezrobotnych obserwujemy w: powiecie bieruńsko-łędzkim (22,6%), Rudzie Śląskiej (25,5%), Tychach (26,3%) oraz Katowicach (27,7%).

BEZROBOTNI BEZ KWALIFIKACJI ZAWODOWYCH.

Według stanu na koniec 2010 roku, **26,0% bezrobotnych** (47,1 tys. osób) **zaliczało się do grupy bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych.** Zgodnie z zapisami ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, określenie to oznacza bezrobotnego nie posiadającego kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonego dyplomem, świadectwem lub zaświadczeniem instytucji szkoleniowej. **Liczba bezrobotnych zaliczanych do tej kategorii zwiększyła się o 2,2 tys. osób** w porównaniu do stanu na koniec poprzedniego roku. Natomiast **udział w ogólnej licznie zarejestrowanych zmniejszył się o 0,7 pkt. proc.**

NIEPEŁNOSPRAWNI BEZROBOTNI.

Według stanu na koniec roku 2010, **liczba niepełnosprawnych bezrobotnych wynosiła 11,1 tys. osób, co stanowiło 6,1% ogółu bezrobotnych.** W porównaniu do końca roku poprzedniego **wzrosła ona o 678 osób,** natomiast **udział w ogólnej licznie bezrobotnych spadł o 0,1 pkt. proc.** Udział kobiet w ogólnej liczbie niepełnosprawnych bezrobotnych wynosi 50,4%, co oznacza **nieznaczny spadek** w stosunku do końca roku 2009 o 0,9 pkt. proc. Największy udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w: Bielsku-Białej (11,9%, 679 osób), Częstochowie (10,1%, 1332 osoby), Tychach (8,6%, 323 osoby) oraz powiecie raciborskim (7,9%, 229 osób). Najmniejszy z kolei udział osób niepełnosprawnych w ogólnej liczbie bezrobotnych odnotowano w powiatach: lublinieckim (2,2%, 75 osób), żywieckim (4,0%, 289 osób) oraz kłobuckim (4,0%, 156 osób).

BEZROBOTNI ABSOLWENCI.

Bezrobotni absolwenci czyli osoby będące w okresie 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki, to według stanu na koniec grudnia 2010 roku, **6,0% ogółu zarejestrowanych (10 831 osób).** W tej grupie **58,3% ogółu stanowią kobiety,** co w stosunku do końca 2009 roku oznacza wzrost o 1,4 pkt. proc. W liczbach bezwzględnych **wzrost** liczebności bezrobotnych absolwentów **nie był znaczący, wyniósł on bowiem zaledwie 96 osób.** Według stanu na 31.12.2009 roku, absolwenci z wyższym wykształceniem stanowili około 28% wszystkich bezrobotnych absolwentów. W rejestrach powiatowych urzędów pracy zarejestrowanych było wówczas najwięcej absolwentów: pedagogiki, zarządzania, ekonomii, a także filologii obcojęzycznych.

STRUKTURA WYKSZTAŁCENIA BEZROBOTNYCH.

Na przestrzeni roku struktura wykształcenia śląskich bezrobotnych nie zmieniła się znacząco. Niezmiennie blisko jedną trzecią zarejestrowanych stanowili bezrobotni z wykształceniem zasadniczym zawodowym (31.12.2009r. – 28,2%, 31.12.2010 r. –28,0%). W końcu grudnia 2010 roku liczba osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym wynosiła 50,8 tys. osób. W porównaniu z analogicznym okresem w 2009 roku obserwujemy wzrost bezrobotnych tej kategorii o 3,3 tys. osób. Bezrobotni z wykształceniem średnim policealnym i zawodowym stanowili 23,0% ogółu zarejestrowanych (31.12.2010r. – 41 781). Rok wcześniej analogiczny udział wynosił 23,4%. W ciągu roku liczebność tej kategorii wzrosła o 2,3 tys. osób. Bez pracy pozostawało 17,2 tys. bezrobotnych z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, w tym aż 70,8% to kobiety. W ciągu roku udział osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym wśród ogółu bezrobotnych pozostał na zbliżonym poziomie. Aktualnie stanowią oni 9,4% zarejestrowanych wobec 9,5% w tym samym okresie ubiegłego roku.

Według stanu na koniec grudnia 2010 r. bezrobotni w wyższym wykształceniu (20,7 tys. osób) stanowili 11,4% ogółu zarejestrowanych. W tej zbiorowości zdecydowanie dominowały kobiety (13,5 tys., tj. 65,4%). W ciągu roku liczba bezrobotnych o potencjalnie najwyższych kwalifikacjach wzrosła o 2,6 tys. osób, wzrósł również udział wśród ogółu bezrobotnych (o 0,6 punktu procentowego).

POZIOM WYKSZTAŁCENIA	31.12.2009		31.12.2010		Wzrost bezrobocia	
	osoby	% udział	osoby	% udział	w osobach	w %
Ogółem	168 425	100,0	181 198	100,0	12 773	107,5%
wyższe	18 126	10,8	20 778	11,4	2 652	114,6%
policealne i średnie zawodowe	39 418	23,4	41 781	23,0	2 363	105,9%
średnie ogólnokształcące	16 078	9,5	17 205	9,4	1 127	107,0%
zasadnicze zawodowe	47 578	28,2	50 889	28,0	3 311	106,9%
gimnazjalne i poniżej	47 225	28,0	50 545	27,8	3 320	107,0%

Na przestrzeni 2010r. w powiatowych urzędach pracy województwa śląskiego zarejestrowało się 333,7 tys. osób, tj. o 6,1 tys. mniej niż rok wcześniej. Wśród „napływających” do bezrobocia dominowały osoby rejestrujące się po raz kolejny: 77,8% (w 2009r. odsetek ten był nieco niższy i wynosił 77,3%).

Liczba wyłączonych w ciągu roku 2010 wyniosła 320,9 tys. osób i była o 26,7 tys. większa niż rok wcześniej. Według stanu na 31.12.2010r., wśród wyłączonych z ewidencji dominowały kobiety: 53,1% (31.12.2009r. – 52,7%). W 2010 r. liczba wyłączonych z tytułu nie potwierdzenia gotowości do pracy wyniosła 114 903 osoby (tj. 35,7%). W 2009 r. analogicznie 110 118 osób (37,4%). W całym 2010 roku z tytułu rozpoczęcia zatrudnienia wyłączono 117,2 tys. osób (w 2009r.: 101,8 tys.). Na przestrzeni roku korzystną tendencją był wzrost liczby bezrobotnych, którzy zostali wyrejestrowani z powodu otrzymania dotacji na rozpoczęcie własnej działalności gospodarczej, dotacje te otrzymało 7 896 bezrobotnych (w 2009r. – 6 624 osoby).

W 2010r. do urzędów pracy zgłoszono 115,2 tys. ofert pracy, tj. o 8,9 tys. ofert więcej niż rok wcześniej (31.12.2009r. – 106,3 tys. ofert zatrudnienia).

Aktywność zawodowa wg BAEL

Z danych BAEL wynika, że wskaźnik zatrudnienia mieszkańców województwa śląskiego w wieku powyżej 15 roku życia **nieznacznie obniżył się**, z 48,7% w III kwartale 2009r. do 47,5% w III kwartale 2009r. **Analogiczny miernik wśród ludności w wieku produkcyjnym zmalał z poziomu 62,4% w III kwartale 2009r. do 61,1% w III kwartale 2010r.** Współczynnik aktywności zawodowej utrzymał się na zbliżonym poziomie.

Spadła zatrudnialność kobiet. O ile w III kwartale 2009r. wskaźnik zatrudnienia kobiet w wieku powyżej 15 lat przyjmował wartość 40,9%, to rok później obniżył się do poziomu 40,4%. Korzystnie ocenić należy fakt, że w grupie kobiet w wieku produkcyjnym wahania wielkości wskaźnika zatrudnienia były niewielkie (III kwartał 2009r. 56,6%; III kwartał 2010r. – 56,5%).

Województwo Śląskie. Aktywność zawodowa ludności w wieku powyżej 15 lat, lata 2009 – 2010. [dane w %]

Wyszczególnienie	Współczynnik aktywności zawodowej			Wskaźnik zatrudnienia			Stopa bezrobocia		
	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety	ogółem	mężczyźni	kobiety
I kwartał 2009r.	52,5	60,4	45,4	49,0	57,1	41,8	6,5	5,3	7,8
II kwartał 2009r.	52,7	60,5	45,6	49,4	57,3	42,2	6,3	5,2	7,5
III kwartał 2009r.	52,4	61,1	44,6	48,7	57,4	40,9	7,1	6,1	8,2
I kwartał 2010r.	52,5	60,0	45,8	47,5	54,8	41,1	9,6	8,8	10,4
II kwartał 2010r.	53,2	61,0	46,2	48,7	56,4	41,9	8,4	7,4	9,4
III kwartał 2010r.	52,7	60,4	45,9	47,5	55,5	40,4	9,8	8,1	11,7

Źródło: Badanie Aktywności Ekonomicznej Ludności, Urząd Statystyczny, Katowice

Zanotowano **spadek wskaźnika zatrudnienia** mężczyzn, z 57,4% w III kwartale 2009r. do 55,5% w III kwartale 2009r. Z porównania danych ogólnopolskich wynika, że **województwo śląskie niezmiennie charakteryzuje się niższym od krajowego wskaźnikiem zatrudnienia.** Dotyczy to zarówno kobiet, jak i mężczyzn.

Śląskie na tle kraju.
Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku powyżej 15 lat według płci.
Stan na III kwartał 2009 i 2010r. Dane w %

Województwa	ogółem		mężczyźni		kobiety	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
POLSKA	50,9	51,1	59,2	59,0	43,4	43,9
MAZOWIECKIE	56,7	55,7	64,3	63,3	49,9	48,8
WIELKOPOLSKIE	53,5	52,1	62,9	63,9	45,0	43,4
PODKARPACKIE	52,5	52,0	61,8	58,5	44,0	45,8
LUBELSKIE	52,3	52,7	59,8	59,4	45,6	46,5
PODLASKIE	52,3	51,0	59,4	57,1	45,7	45,1
ŁÓDZKIE	50,0	52,0	58,8	59,6	42,2	45,4
ŚWIĘTOKRZYSKIE	49,5	50,2	55,5	56,2	44,1	44,5
MAŁOPOLSKIE	49,3	50,9	56,4	58,6	42,7	44,1
LUBUSKIE	49,2	51,9	56,0	59,4	43,3	45,0
KUJAWSKO-POMORSKIE	49,1	49,0	60,0	58,1	39,3	40,9
OPOLSKIE	48,9	48,8	58,3	58,5	40,6	40,4
ŚLĄSKIE	48,7	47,5	57,4	55,5	40,9	40,4
POMORSKIE	48,5	51,7	55,5	60,8	42,0	43,5
ZACHODNIOPOMORSKIE	48,3	47,5	57,1	54,7	40,3	41,0
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	48,0	48,9	57,1	57,6	39,6	41,1
DOLNOŚLĄSKIE	47,8	47,7	56,5	55,3	40,2	40,9

Źródło: Bank Danych Regionalnych Główny Urząd Statystyczny

Równocześnie wyraźnie widać, że w stosunku do danych ogólnopolskich, **największe różnice w wysokości wskaźnika zatrudnienia obserwowane są w najstarszej grupie wiekowej.**

Województwo śląskie na tle kraju.
Wskaźnik zatrudnienia ludności w wieku powyżej 15 lat według grup wiekowych.
Stan na III kwartał 2009 i 2010r. (dane w %)
Ujęcie rankingowe wg ostatniej kolumny tabeli

Województwa	Ogółem ludność w grupach wiekowych					
	15-24 lat		25-54 lat		55-64 lat	
	2009	2010	2009	2010	2009	2010
POLSKA	27,0	27,5	78,1	77,7	33,2	34,9
PODKARPACKIE	21,3	21,4	77,2	76,9	42,4	41,6
MAZOWIECKIE	31,2	29,5	83,8	82,4	40,9	42,5
LUBELSKIE	23,4	23,4	79,0	80,2	39,6	39,8
MAŁOPOLSKIE	22,4	27,9	79,0	79,3	36,4	36,0
ŚWIĘTOKRZYSKIE	25,3	22,7	77,2	79,0	34,9	37,4
DOLNOŚLĄSKIE	25,6	29,5	74,7	74,9	33,8	33,0
WIELKOPOLSKIE	34,3	33,1	79,6	77,6	33,4	34,4
POMORSKIE	25,4	30,9	75,8	76,0	33,3	38,1
LUBUSKIE	26,3	31,1	73,8	76,7	31,9	32,0
ZACHODNIOPOMORSKIE	25,9	22,2	73,0	73,3	31,7	30,4
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	24,8	25,4	73,9	74,4	31,5	31,9
PODLASKIE	30,0	27,4	82,6	79,7	30,9	35,7
OPOLSKIE	28,9	29,5	77,9	77,7	30,7	31,2
ŁÓDZKIE	26,5	29,3	79,8	79,7	27,7	33,2
KUJAWSKO-POMORSKIE	31,3	29,1	74,2	74,4	25,1	30,1
ŚLĄSKIE	26,0	25,0	76,4	74,8	24,5	27,1

Źródło: Bank Danych Regionalnych Główny Urząd Statystyczny

Na przestrzeni roku w województwie śląskim wartość wskaźnika zatrudnienia była niższa dla większości grup wyodrębnionych ze względu na wiek (15-24 lat, 25-54 lat).

Z danych GUS wynika, że spadek wysokości tego miernika wystąpił w większości przedziałów / grup wiekowych (największe spadki miały miejsce w przedziałach od 18 do 19 lat (12,5% na 9,3%) oraz od 45 do 49 lat (76,2% na 72,0%). **Wzrost** wysokości wskaźnika zatrudnienia odnotowano tylko w zbiorowości mieszkańców województwa śląskiego w wieku **od 55 do 59 lat** (33,7% na 37,9%), wśród osób z przedziału wiekowego **od 60 do 64** (10,6% na 12,2%) oraz w grupie osób **powyżej 65 lat** (2,4% na 2,8%).

Dane w %

Wyszczególnienie	III kwartał 2009r.		III kwartał 2010r.	
	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
Ogółem ludność w wieku powyżej 15 lat	48,7	7,1	47,5	9,8
15-64 lata	56,9	7,1	56,6	9,8
15-17 lat	x	x	x	x
18-19 lat	12,5	x	9,3	x
20 – 24	45,6	18,5	42,5	27,5
25 – 29	73,9	9,8	73,7	10,6
30 – 34	83,1	4,7	80,7	7,3
35 – 39	84,6	5,1	82,9	6,3
40 – 44	83,6	4,9	80,7	5,3
45 – 49	76,2	4,1	72,0	7,7
50 – 54	61,5	3,9	61,5	9,9
55 – 59	33,7	11,4	37,9	9,1
60 – 64	10,6	x	12,2	x
65 lat i więcej	2,4	x	2,8	x

Źródło: Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności, źródło: Urząd Statystyczny w Katowicach

WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA WŚRÓD NIEPEŁNOSPRAWNYCH.

Z danych GUS wynika, że w 2010 r. wskaźnik zatrudnienia wśród niepełnosprawnych mieszkańców województwa śląskiego **nieznacznie wzrósł (o 0,2 pkt. proc.)**. Warto zwrócić uwagę, że w ujęciu rocznym wysokość wskaźnika zatrudnienia niepełnosprawnych w wieku od 15 do 64 lat obniżyła się w siedmiu województwach, najbardziej w podlaskim (z 25,9% do 20,0%, redukcja o 5,9 pkt. proc.), mazowieckim (-4,9 pkt. proc.) i podkarpackim (-3,4 pkt. proc.). W opisywanym okresie w 9 województwach obserwowano wzrost wysokości wskaźnika zatrudnienia niepełnosprawnych. Najlepiej w tym aspekcie było w województwie świętokrzyskim, gdzie opisywany miernik wzrósł o 6,9 pkt. proc. (z 20,9% w III kwartale do 2009 r. do 27,8% w III kwartale 2010 r.). Niezmiennie wysokość wskaźnika zatrudnienia w województwie śląskim należy do najniższych w kraju, w III kwartale 2010r. wskaźnik ten wynosił 18,6% co oznacza, że na 100 niepełnosprawnych w wieku od 15 do 64 lat pracowało około 19 osób.

**Wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych w wieku 15-64 lata.
Lata 2009-2010. Stan w III kwartale. Dane w %**

Polska / województwa	2009	2010
POLSKA	21,3	20,9
PODKARPACKIE	32,5	29,1
LUBELSKIE	26,2	23,0
PODLASKIE	25,9	20,0
LUBUSKIE	25,0	28,6
ŁÓDZKIE	24,3	25,3
MAZOWIECKIE	24,1	19,2
ŚWIĘTOKRZYSKIE	20,9	27,8
OPOLSKIE	20,8	20,0
WIELKOPOLSKIE	20,2	22,4
MAŁOPOLSKIE	19,9	19,2
ŚLĄSKIE	18,4	18,6
POMORSKIE	17,9	19,1
KUJAWSKO-POMORSKIE	17,7	18,6
WARMIŃSKO-MAZURSKIE	16,8	15,5
DOLNOŚLĄSKIE	16,1	16,5
ZACHODNIOPOMORSKIE	11,7	12,8

*Źródło: Badanie BAEL, Bank Danych Lokalnych, GUS,
http://www.stat.gov.pl/bdl/app/wybrane_cechy.display?p_id=14484&p_token=0.20818095207468368#*

V. KOORDYNOWANIE, MONITOROWANIE I OCENA REALIZOWANYCH ZADAŃ

Regionalny Plan Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 opracował Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach, który w trakcie jego przygotowania postępował zgodnie z następującymi zasadami:

- zasada partnerstwa,
- zasada konsultacji społecznych.

Zasada partnerstwa została uwzględniona w trybie przygotowania Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 poprzez udział w jego opracowywaniu przedstawicieli administracji samorządowej, rządowej, związków zawodowych, związków pracodawców, izb handlowych, organizacji pozarządowych.

Uwzględniony został tryb konsultacji. RPDZ każdorazowo jest poddawany opinii Wojewódzkiej Rady Zatrudnienia, która grupuje przedstawicieli wojewódzkich struktur organizacji związkowych, organizacji pracodawców, społeczno-zawodowych organizacji rolników, powiatowych rad zatrudnienia, organizacji pozarządowych zajmujących się statutowo problematyką rynku pracy.

Po zakończeniu konsultacji społecznych, projekt jest przekazywany do akceptacji Zarządowi Województwa Śląskiego.

Istotnym elementem realizacji Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 będzie jego promocja. RPDZ zostanie umieszczony na stronach internetowych Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Katowicach. Na stronie Urzędu prezentowane będą – wzorem lat ubiegłych – rozwiązania w obszarze polityki rynku pracy, jako przykłady dobrych praktyk. Ta forma prezentacji służyć będzie upowszechnianiu przykładowych działań podejmowanych przez różne podmioty śląskiego rynku pracy.

Monitorowanie polegające na systematycznym zbieraniu, analizowaniu ilościowych i jakościowych informacji na temat wdrażanych poszczególnych projektów i całego planu w aspekcie finansowym i rzeczowym będzie prowadził Wojewódzki Urząd Pracy. Na tej instytucji spoczywa obowiązek monitorowania i koordynowania wykonywanych działań zapisanych w Regionalnym Planie Działań na Rzecz Zatrudnienia na rok 2011.

Wyniki monitoringu zostaną opracowane i przedstawione Zarządowi Województwa Śląskiego w formie rocznego sprawozdania z realizacji zadań uwzględnionych w Planie w terminie do dnia 31 marca 2012 roku.

Przekazanie sprawozdań z realizowanych przez partnerów zadań według stanu na dzień 31 grudnia 2011 roku winno nastąpić w terminie do 15 lutego 2012 roku.

Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach opracuje sprawozdanie z wykonania Regionalnego Planu Działań na Rzecz Zatrudnienia za rok 2011 w terminie do dnia 31 marca 2012 roku , a następnie przedłoży go Zarządowi Województwa Śląskiego

VI. PLANOWANE REZULTATY – FINANSOWANIE PROGRAMÓW.

Podstawowymi źródłami finansowania zadań ujętych w Regionalnym Planie Działań Rzecz Zatrudnienia na rok 2011 będą:

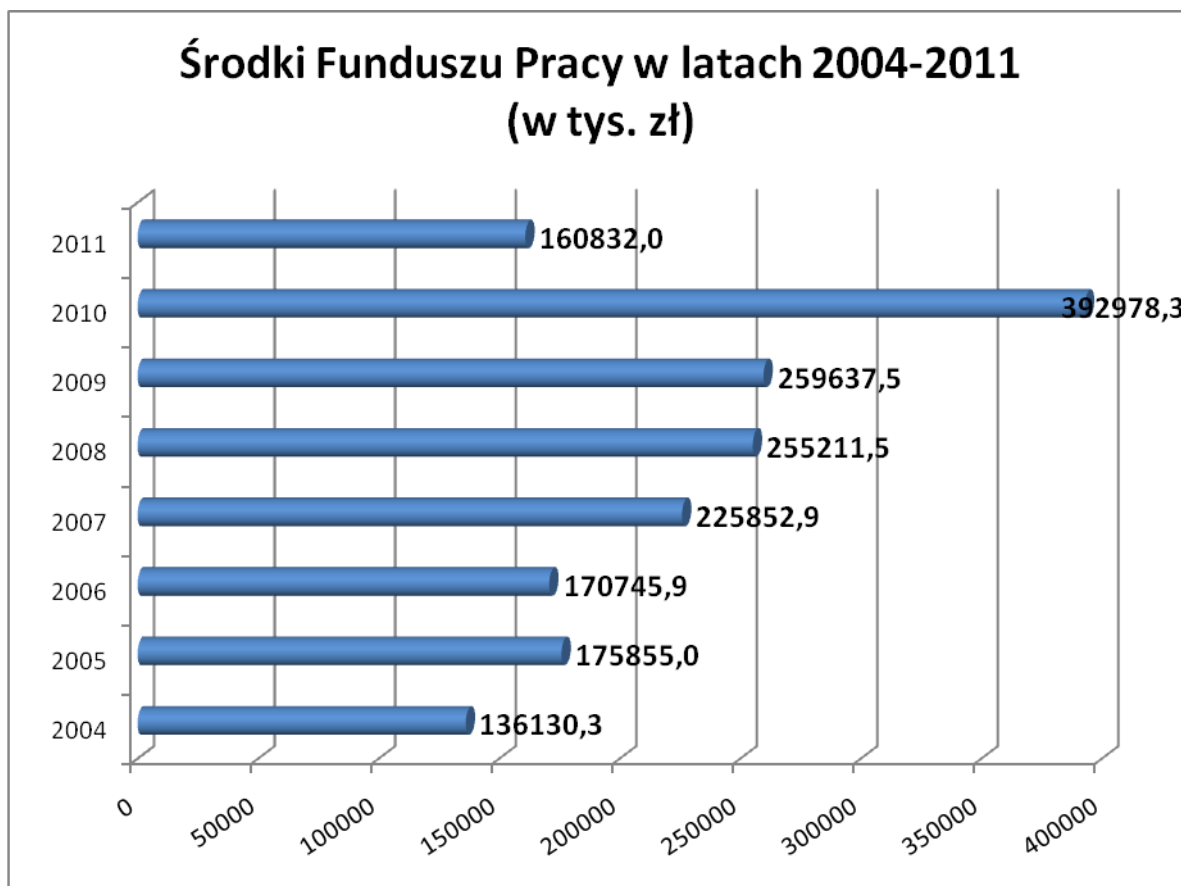
- Fundusz Pracy,
- Europejski Fundusz Społeczny, w szczególności Program Operacyjny Kapitał Ludzki,
- inne środki firm, instytucji i organizacji.

Fundusz Pracy.

Zgodnie z decyzjami finansowymi Ministra Pracy i Polityki Społecznej Województwo Śląskie otrzymało na rok 2011 środki w łącznej wysokości 160 mln 832 tys. zł (wg stanu na dzień 28 lutego 2011r.) z tego:

- 65%, tj. 104 540,8 tys. zł. na realizację przez samorzady powiatowe programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej;
- 35%, tj. 56 291,2 tys. zł (stanowiącą rezerwę wojewódzka) wykorzystanych zostanie na realizację przez samorzady powiatowe projektów systemowych w ramach Podziałania 6.1.3 POKL.

Z punktu widzenia założeń do planu istotna jest informacja, że poziom środków Funduszu Pracy jest o 75% niższy od kwoty z roku 2010. Fakt ten determinuje kierunku działań oraz przyjęcie określonych wskaźników do osiągnięcia w 2011r.

**Środki Funduszu Pracy na finansowanie programów na rzecz
promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji
zawodowej na rok 2011 (w tys. zł)**

Lp.	Nazwa powiatowego urzędu pracy	Środki na programy na rzecz promocji zatrudnienia	Środki na projekty w ramach Poddziałania 6.1.3 PO KL	RAZEM (3+4)
1	2	3	4	5
1	PUP w Będzinie	4124,0	2220,6	6344,6
2	PUP w Bielsku-Białej (z pow.bielskim)	5250,5	2827,2	8077,7
3	PUP w Bytomiu	6657,6	3584,9	10242,5
4	PUP w Chorzowie	2388,1	1285,9	3674,0
5	PUP w Cieszynie	3826,1	2060,2	5886,3
6	PUP w Częstochowie (z pow.częstochowskim)	11464,9	6173,5	17638,4
7	PUP w Dąbrowie Górniczej	3547,9	1910,4	5458,3
8	PUP w Gliwicach (z pow. gliwickim)	5618,3	3025,2	8643,5
9	PUP w Jastrzębiu Zdroju	1526,4	821,9	2348,3
10	PUP w Jaworznie	2051,1	1104,4	3155,5
11	PUP w Katowicach	3793,1	2042,4	5835,5
12	PUP w Kłobucku	1884,2	1014,5	2898,7
13	PUP w Lublińcu	1682,8	906,1	2588,9
14	PUP w Mikołowie	1825,3	982,8	2808,1
15	PUP w Mysłowicach	1397,5	752,5	2150,0
16	PUP w Myszkowie	2694,1	1450,7	4144,8
17	PUP w Piekarach Śląskich	1411,0	759,8	2170,8
18	PUP w Pszczynie	1284,4	691,6	1976,0
19	PUP w Raciborzu	1660,3	894,0	2554,3
20	PUP w Rudzie Śląskiej	2386,0	1284,8	3670,8
21	PUP w Rybniku (z pow. rybnickim)	3858,5	2077,7	5936,2
22	PUP w Siemianowicach Śląskich	1639,2	882,6	2521,8
23	PUP w Sosnowcu	6973,1	3754,8	10727,9
24	PUP w Świętochłowicach	1444,3	777,7	2222,0
25	PUP w Tarnowskich Górach	2390,7	1287,3	3678,0
26	PUP w Tychach (z pow. bieruńsko-łędzińskim)	2822,7	1519,9	4342,6
27	PUP w Wodzisławiu Śląskim	3244,4	1747,0	4991,4
28	PUP w Zabrze	3549,9	1911,5	5461,4
29	PUP w Zawierciu	6793,6	3658,1	10451,7
30	PUP w Żorach	1151,2	619,9	1771,1
31	PUP w Żywcu	4199,6	2261,3	6460,9
x	Ogółem	104540,8	56291,2	160832,0

Niezależnie od powyższego na przestrzeni całego 2011 roku podejmowane będą działania na rzecz pozyskania dodatkowych środków finansowych.

Wojewódzki Urząd Pracy będzie dokonywał oceny wniosków samorządów powiatowych na projekty finansowane ze środków rezerwy Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Planowana wysokość środków z tej puli to ponad 100 mln na cały kraj. O środki te samorzady powiatowe będą mogły się ubiegać w procedurze konkursowej. Ich projekty podlegają ocenie przez Wojewódzki Urząd Pracy w oparciu o opracowane przez Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej „Zasady przyznawania środków Funduszu Pracy stanowiących rezerwę Ministra Pracy i Polityki Społecznej na finansowanie programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej w 2011 roku” .

Na podstawie tego dokumentu Wojewódzki Urząd Pracy planuje w 2011 roku promować w szczególności **programy specjalne** oraz projekty związane z realizacją

- programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych do 30 roku życia;
- programów zwiększających aktywność zawodową bezrobotnych w wieku 45/50 plus;
- programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych zwolnionych z pracy z przyczyn niedotyczących pracowników oraz pracowników objętych zwolnieniami monitorowanymi;
- programów związanych z aktywizacją bezrobotnych na terenach, na których miały miejsce klęski żywiołowe;
- programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych związanych z tworzeniem nowych miejsc pracy w małych i średnich przedsiębiorstwach;
- programów aktywizacji zawodowej bezrobotnych będących a w szczególnej sytuacji na rynku pracy określonych w art. 49 o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy tj.:
 - bezrobotnych do 25 roku życia,
 - bezrobotnych długotrwale albo po zakończeniu realizacji kontraktu socjalnego, albo kobiet, które podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka,
 - bezrobotnych po 50 roku życia,
 - bezrobotnych bez kwalifikacji zawodowych, bez doświadczenia zawodowego lub bez wykształcenia średniego,
 - bezrobotnych samotnie wychowujących co najmniej jedno dziecko do 18 roku życia
 - bezrobotnych, którzy po odbyciu kary pozbawienia wolności nie podjęli zatrudnienia;
 - bezrobotnych niepełnosprawnych.

Europejski Fundusz Społeczny.

Równie ważnym – obok Funduszu Pracy – źródłem finansowania działań na rzecz ograniczania skutków bezrobocia w regionie jest Europejski Fundusz Społeczny. Wiele zadań jest finansowanych ze środków w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki oraz Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki.

Wojewódzki Urząd Pracy dokonuje oceny projektów systemowych powiatowych urzędów pracy składanych w Poddziałaniu 6.1.3.

W wyniku naboru projektów, które podlegały ocenie formalnej i merytorycznej w 2011 roku 31 powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego, otrzyma dodatkowe środki Funduszu Pracy (będące w dyspozycji samorządu) województwa w łącznej wysokości 56291,2 tys. zł na finansowanie projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego. Wysokość środków środki przypadających na poszczególne urzędy zawarte są w poniższej tabeli.

Kwoty środków Funduszu Pracy będące w dyspozycji samorządu województwa przyznane na realizację projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego dla samorządów powiatowych województwa śląskiego.

L.P.	NAZWA POWIATOWEGO URZĘDU PRACY	DODATKOWA KWOTA FP ZE ŚRODKÓW BĘDĄCYCH W DYSPOZYCJI SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA (W ZŁ)
1	2	3
1	Powiatowy Urząd Pracy w Będzinie	2 220 600,00
2	Powiatowy Urząd Pracy w Bielsku-Białej	2 827 196,00
3	Powiatowy Urząd Pracy w Bytomiu	3 584 900,00
4	Powiatowy Urząd Pracy w Chorzowie	1 285 900,00
5	Powiatowy Urząd Pracy w Cieszynie	2 060 200,00
6	Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie	6 173 500,00
7	Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej	1 910 400,00
8	Powiatowy Urząd Pracy w Gliwicach	3 025 200,00
9	Powiatowy Urząd Pracy w Jastrzębiu Zdroju	821 900,00
10	Powiatowy Urząd Pracy w Jaworznie	1 104 400,00
11	Powiatowy Urząd Pracy w Katowicach	2 042 400,00
12	Powiatowy Urząd Pracy w Kłobucku	1 014 498,40
13	Powiatowy Urząd Pracy w Lublińcu	906 100,00
14	Powiatowy Urząd Pracy w Mikołowie	982 800,00
15	Powiatowy Urząd Pracy w Mysłowicach	752 500,00
16	Powiatowy Urząd Pracy w Myszkowie	1 450 700,00
17	Powiatowy Urząd Pracy w Piekarach Śląskich	759 800,00
18	Powiatowy Urząd Pracy w Pszczynie	691 600,00
19	Powiatowy Urząd Pracy w Raciborzu	894 000,00
20	Powiatowy Urząd Pracy w Rudzie Śląskiej	1 284 800,00
21	Powiatowy Urząd Pracy w Rybniku	2 077 700,00
22	Powiatowy Urząd Pracy w Siemianowicach Śląskich	882 600,00
23	Powiatowy Urząd Pracy w Sosnowcu	3 754 800,00
24	Powiatowy Urząd Pracy w Świętochłowicach	777 700,00
25	Powiatowy Urząd Pracy w Tarnowskich Górach	1 287 299,47
26	Powiatowy Urząd Pracy w Tychach	1 519 900,00
27	Powiatowy Urząd Pracy w Wodzisławiu Śląskim	1 747 000,00
28	Powiatowy Urząd Pracy w Zabrze	1 911 500,00
29	Powiatowy Urząd Pracy w Zawierciu	3 658 100,00
31	Powiatowy Urząd Pracy w Żywcu	2 261 300,00
30	Powiatowy Urząd Pracy w Żorach	619 900,00
OGÓŁEM:		56 291 193,87

Uwzględniając powyższe kwoty przewiduje się, że poszczególnych formach wsparcia uczestniczyć będą następujące liczby osób:

- szkolenia – 2966 osób;
- staże – 5010 osób;
- przygotowanie zawodowe dorosłych – 2 osoby;
- prace interwencyjne – 61 osób;
- dotacje – 1312 osób;
- wyposażenie i doposażenie stanowisk pracy – 37.

Niezależnie od powyższego Wojewódzki Urząd Pracy pełni rolę Instytucji Pośredniczącej Drugiego Stopnia, co oznacza, że dokonuje naboru wniosków w ramach Działania VI, VIII i IX.

HARMONOGRAM KONKURSÓW WUP W ROKU 2011		
Działanie / Poddziałanie	Alokacja 2011 (PLN)	Kwartał 2011
6.1.1 Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy	15 000 000	II
6.1.2 Wsparcie Powiatowych i Wojewódzkich Urzędów Pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie	5 000 000	III
6.2 Wsparcie oraz promocja przedsiębiorczości i samozatrudnienia	30 000 000	II
6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich	2 000 000	I
Priorytet VI - Projekty innowacyjne (6.4)	10 000 000	I
8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw	26 000 000	III
8.1.1 Wspieranie rozwoju kwalifikacji zawodowych i doradztwo dla przedsiębiorstw /pomoc publiczna/	40 000 000	I
8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie	14 000 000	I
8.1.2 Wsparcie procesów adaptacyjnych i modernizacyjnych w regionie /outplacement/	15 000 000	II
8.1.3 Wzmacnianie lokalnego partnerstwa na rzecz adaptacyjności	1 500 000	I
Priorytet VIII - Projekty innowacyjne (8.3)	5 000 000	I
9.3 Upowszechnienie formalnego kształcenia ustawicznego w formach szkolnych	15 000 000	I
Priorytet IX - Projekty innowacyjne (9.6)	10 000 000	I
Alokacja na konkursy w 2011 r. ogółem:	188 500 000	

Projekty własne Wojewódzkiego Urzędu Pracy, w tym:

Kontynuacja projektów z roku 2010

- **Kompetencje na miarę potrzeb** w ramach Poddziałania 7.2.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Grupa docelowa: 220 osób pracujących, powyżej 50 roku życia, zamieszkałych na terenie województwa śląskiego

Cel: utrzymaniu i wzmocnieniu pozycji beneficjentów projektu na rynku pracy poprzez podniesienie kwalifikacji oraz umiejętności zawodowych

Okres realizacji: luty 2010 – grudzień 2011

Wartość projektu; 943 450,00 zł

- **Rozmawiajmy! – dialog społeczny, jako skuteczna forma rozwiązywania problemów rynku pracy** w ramach Poddziałania 6.1.1 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy).

Grupa docelowa: przedstawiciele publicznych służb zatrudnienia, instytucji dialogu społecznego (organizacji związków zawodowych, organizacji pracodawców, organizacji pozarządowych), organizacji otoczenia biznesu, agencji rozwoju lokalnego, władz lokalnych

Cel: wzmocnienie oraz profesjonalizacja dialogu społecznego w województwie śląskim.

Okres realizacji projektu: 01.04.2010 r. – 30.06.2011 r.

Wartość projektu: 684 519,00 zł (tym w 2011 roku: 466 023,00 zł)

- **Studia podyplomowe: kolejny krok do profesjonalizmu** w ramach Poddziałania 6.1.2 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (Wsparcie powiatowych i wojewódzkich urzędów pracy w realizacji zadań na rzecz aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych w regionie)

Grupa docelowa: pracownicy kluczowi wojewódzkiego i powiatowych urzędów pracy województwa śląskiego.

Okres realizacji projektu: 01.07.2010r. – 30.06.2012 r.

Wartość projektu: 600 000,00 zł

Nowe projekty

- **Śląskie Wyzwania** w ramach priorytetu VII Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Grupa docelowa: bezrobotne lub nieaktywne zawodowo kobiety w śląskich rodzinach górniczych, ze szczególnym uwzględnieniem wdów po górnikach.

Termin realizacji projektu: 1 sierpnia 2011 – 31 lipca 2013 rok.

Wartość projektu: 2 500 000,00 zł

- **W poszukiwaniu pracy – alternatywne formy zatrudnienia osób niepełnosprawnych** w ramach Priorytetu VI Programu Operacyjnego Kapitału Ludzkiego: Poddziałanie 6.1.1 – Wsparcie osób pozostających bez zatrudnienia na regionalnym rynku pracy.

Grupa docelowa: przedsiębiorcy z województwa śląskiego oraz osoby niepełnosprawne

Cel: wzrost liczby miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych wzrost świadomości oraz wiedzy na temat korzyści związanych z zatrudnianiem osób niepełnosprawnych wśród śląskich pracodawców oraz osób niepełnosprawnych

Okres realizacji: czerwiec 2011 – maj 2013 rok

Wartość projektu: 1 500 000,00 zł

Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego Wydział Europejskiego Funduszu Społecznego – Instytucja Pośrednicząca realizował będzie następujące działania:

Priorytet 1 – Wzrost aktywności

- Działanie b. Aktywizacja osób w wieku 50+,
- Działanie d. Pomoc młodzieży rozpoczynającej karierę zawodową, w tym upowszechnianie działań przyczyniających się do szybkiego i płynnego przechodzenia od nauki do pracy,
- Działanie e. Aktywizacja zawodowa osób zamieszkujących obszary peryferyjne – poprawa ich mobilności zawodowej,
- Działanie f. Integracja zawodowa i społeczna osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- Działanie g. Aktywizacja zawodowa osób niepełnosprawnych.

Priorytet VII Poddziałania 7.1.1, 7.1.2, 7.2.1, oraz Działanie 7.3 i 9.5 Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki.

Realizowane w ramach w/w działań/poddziałania zadania mają na celu:

- poprawę wskaźnika zatrudnienia w regionie,
- obniżenie liczby bezrobotnych w województwie i poszczególnych powiatach,
- obniżenie stopy bezrobocia,
- zwiększenie liczby osób długotrwale bezrobotnych w szkoleniach,
- zwiększenie liczby osób powyżej 45 roku życia w programach aktywizujących,
- wzrost liczby samozatrudnionych w wyniku otrzymania dotacji z Funduszu Pracy,
- wzrost zatrudnienia wśród niepełnosprawnych,
- zmniejszenie liczby bezrobotnych wśród osób do 25 roku życia,
- zmniejszenie liczby bezrobotnych wśród kobiet,
- zmniejszenie różnicowania w obszarze edukacji pomiędzy obszarami wiejskimi a ośrodkami miejskimi.

Planowany koszt realizacji powyższych zadań 128 066 785 zł, w tym z Europejskiego Funduszu Społecznego: 101 222 771,05 zł.